

KVALITETSDEKLARATION

Jordbruksekonomiska undersökningen

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

Produktkod

JO0202

Referenstid

Räkenskapsår 1 januari–31 december 2017, alternativt brutet räkenskapsår, senast 1 juli 2017–30 juni 2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	7
1.2.5 Referenstider	8
2 Tillförlitlighet	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	9
2.2.2 Ramtäckning	9
2.2.3 Mätning	10
2.2.4 Bortfall	10
2.2.5 Bearbetning	11
2.2.6 Modellantaganden	11
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	11
3 Aktualitet och punktlighet	12
3.1 Framställningstid	12
3.2 Frekvens	12
3.3 Punktlighet	12
4 Tillgänglighet och tydlighet	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	12
4.3 Presentation	12
4.4 Dokumentation	12
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	14
5.4 Numerisk överensstämmelse	14
Allmänna uppgifter	14
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	15

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Sedan Sveriges inträde i Europeiska unionen (EU) 1995 finns krav på att årligen redovisa ekonomiska förhållanden för svenska jordbruksföretag till EU-kommissionen. Detta görs genom en urvalsundersökning bland svenska jordbruksföretag. Statistiken används i stor utsträckning även nationellt. Liknande undersökningar har funnits i Sverige sedan 1912 och har utförts av SCB sedan 1976, då undersökningen togs över från dåvarande Lantbruksstyrelsen. Numera utför SCB undersökningen på uppdrag av Jordbruksverket.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken visar utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Benämningen på undersökningen, som är en urvalsundersökning, är Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Inom EU finns förordning nr 79/65/EEG av den 15 juni 1965 om upprättandet av ett informationssystem för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter för att belysa inkomstförhållanden och andra ekonomiska förhållanden i jordbruksföretag inom Europeiska gemenskapen. Denna förordning har sedan modifierats och utvidgats till gällande förordning (EC) nr 1217/2009 av den 30 juni 2009. Härmed krävs av alla EU-länder en årlig rapportering av redovisningsuppgifter för ett urval av jordbruksföretag till det s.k. FADN-systemet (Farm Accountancy Data Network). FADN är ett betydande verktyg för utvärdering av jordbrukspolitiken inom EU. Sverige använder JEU-data i den årliga rapporteringen till FADN.

Inom Sverige används JEU-data som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar, kalkyler och utredningar av Näringsdepartementet, Jordbruksverket och Livsmedelsekonomiska institutet. Länsstyrelserna är också betydande användare för planering och kalkylering. Sveriges lantbruksuniversitet använder data för forskning och analyser. Inom svenskt lantbruk används JEU-data för analyser och kalkylering av ett flertal organisationer, bland annat Lantbrukarnas Riksförbund.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna avser genomsnittliga värden för ett antal intäkt-, kostnads- och resultatlag efter driftsinriktning och för olika storleksgrupper och geografisk belägenhet, enligt både svensk typklassificering och EU:s typklassificering.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen i JEU utgörs av jordbruksföretag som ägs eller arrenderas av en enskild fysisk person eller fysiska personer i samverkan (s.k. enkelt bolag) eller som är handelsbolag (eller motsvarande) eller aktiebolag. Inom jord-

bruksstatistiken avses med jordbruksföretag, som här utgör målobjekt, vanligen verksamhet inom jordbruk, husdjurskötsel samt frukt- och trädgårdsodling som bedrivs under en och samma driftsledning. Företag som ägs och drivs av stat och kommun tillhör inte JEU:s målpopulation. Gårdar med inriktning fjäderfä är också exkluderade. Vidare ska företagen vara av minst storleksklass 5, dvs. företag med standardiserade intäkter som är minst 15 000 euro. *Standardiserade intäkter* är ett storleksmått på jordbruksföretag som används inom EU och som utgår från standardiserade intäkter (exklusive stöd) för olika produktionsgrenar.

Intressepopulationen (den ideala populationen) utgörs av alla jordbruksföretag i de driftsformer som nämnts och sammanfaller i stort med målpopulationen.

Rampopulationen, med de driftsformer och den storleksklass som gäller för målpopulationen och som ingår i Lantbruksregistret, bestod vid urvalstidpunkten av 29 260 jordbruksföretag. Den totala population som vanligen används inom jordbruksstatistiken (i huvudsak företag med mer än 2 hektar åker) uppgick under referensåret 2017 till 61 600 jordbruksföretag.

1.2.2 Variabler

I översiktstabeller av statistiken redovisas jämförelser mellan 2016 och 2017 genom beräkning av genomsnittliga resultat från jordbruksdriften, med utgångspunkt i följande målvariabler (intäcks-, kostnads- och resultatposter):

- Intäkter växtodling
- Intäkter djurskötsel
- Intäkter direktersättningar
- Övriga intäkter (exkl. skog, men inkl. intäkter från annan sidoverksamhet)
- *Summa intäkter*

- Kostnader växtodling
- Kostnader djurskötsel
- Arbetskostnad för anställda
- Underhåll
- Övriga driftskostnader
- *Summa driftskostnader*

- *Bruttoresultat*

- Avskrivningskostnader
- Arrendekostnader
- Finansiellt netto (kostnader - intäkter)
- *Summa övriga kostnader*

- *Nettoresultat*

Utöver detta redovisas följande bakgrundsinformation:

- Antal jordbruksföretag i urvalet
- Antal jordbruksföretag i rampopulationen

Utöver detta redovisas vid beräkning av jordbruksföretagens genomsnittliga resultat från jordbruksdriften, exklusive skogsbruket, följande intäcks-, kostnads- och resultatposter år 2017:

- Intäkter av växtodling:

spannmål, oljeväxter, vall- och rotfruktsfröer, matpotatis, fabrikspotatis, sockerbetor, grovfoder och bete, övrig växtodling, summa intäkter växtodling och därav naturavtag och lagerförändring.

- Intäkter av djurskötsel:

nötkreatur, mjölk, svin, fjäderfä och ägg, övrig djurskötsel, summa intäkter djurskötsel och därav naturavtag och lagerförändring.

- Summa intäkter övrig jordbruksproduktion.

- Direktersättningar:

gårdsstöd, djurbidrag, miljöstöd, övriga bidrag, summa direktersättningar/bidrag.

- Summa intäkter.

- Kostnader för förnödenheter:

inköpt fodermedel, handelsgödsel, bekämpningsmedel, driv- och smörjmedel, utsäde, summa förnödenheter.

- Kostnader för underhåll:

ekonomibyggnader, byggnadsinventarier, markinventarier och markanläggningar, maskiner, summa underhåll.

- Driftskostnader:

el, försäkringar, personbil, diverse kostnader växtodling, diverse kostnader djurskötsel, allmänna omkostnader, summa driftskostnader.

- Summa kostnader före avskrivningar, arbets- och arrendekostnader samt finansiellt netto.

- Arbetskostnad anställda.

- Summa kostnader före avskrivningar, arrendekostnader och finansiellt netto.

- Resultat före avskrivningar, arrendekostnader och finansiellt netto.

- Avskrivningar till anskaffningskostnad:

ekonomibyggnader och byggnadsinventarier, markinventarier och markanläggningar, maskiner.

- Avskrivningar verkligt värde, säljbara immateriella tillgångar, summa avskrivning.

- Resultat före arrendekostnader och finansiellt netto.

- Arrendekostnader.

- Resultat före finansiellt netto.

- Finansiellt netto (kostnader - intäkter).

- Nettoresultat i jordbruket till brukarfamiljens arbets- och kapitalinsats.

I statistiken redovisas även beräkning av jordbruksföretagens genomsnittliga resultat från skogsbruket, med utgångspunkt i följande målvariabler (intäkts-, kostnads- och resultatposter):

- Intäkter av skogsbruket:

Intäkter av skog på rot, intäkter timmer, massa och leveransvirke, övriga intäkter av skog, summa intäkter av skog.

- Kostnader i skogsbruket:

kostnader för skogsvård, övriga kostnader för skog, summa kostnader för skog

- Resultat i skogen före avskrivningar och arbetskostnader.

- Arbetskostnader för anställda i skogen.

- Resultat i skogen före avskrivningar.

- Avskrivningar maskiner och redskap i skogen.

- Resultat före finansiellt netto i skogen.

- Finansiellt netto i skogsbruket.

- Resultat till brukarfamiljens arbete och kapitalinsats.

Som komplement till resultatredovisningen ges också statistik över genomsnittsvärden för följande bakgrundsvariabler:

- åkerarealens användning

- summa åker under eget bruk

- betesmark

- skogsmark

- medelantal djur av olika slag

- arbetsinsats efter personalkategori

- arbetsinsats efter arbetslag

- kalkylerade värden för olika tillgångar

- investeringar av olika slag.

Intressevariablerna (de variabler som idealt skulle användas på grund av ett användarbehov) överensstämmer i stort med målvariablerna. Observationsvariablerna (de variabler som det samlas in värden för) är betydligt fler än målvariablerna. Vissa målvariabler härleds ur observationsvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

Det sammanfattande mått som förekommer i statistiken är medelvärde (genomsnitt).

1.2.4 Redovisningsgrupper

I statistiken används följande redovisningsgrupper utifrån svensk typklassificering (typologi):

Riksområde		Driftsinriktning	Standard-timmar
RO 1	Södra och mellersta Sveriges slättbygder: Götalands södra slättbygder (Gss), Götalands mellanbygder (Gmb), Götalands norra slättbygder (Gns), Svealands slättbygder (Ss).	Jordbruksväxter	800–1 599
		Jordbruksväxter	1 600–3 199
		Jordbruksväxter	3 200–5 599
		Mjölk	1 600–3 199
		Mjölk	3 200–5 599
RO 2	Södra och mellersta Sveriges skogsbygder: Götalands skogsbygder (Gsk), Svealands skogsbygder (Ssk).	Mjölk	1 600–3 199
		Mjölk	3 200–5 599
RO 3	Norra Sverige: Nedre Norrland (Nn), Övre Norrland (Nö).	Mjölk	1 600–3 199
		Mjölk	3 200–5 599
Riket	Hela landet: Götalands södra slättbygder (Gss), Götalands mellanbygder (Gmb), Götalands norra slättbygder (Gns), Svealands slättbygder (Ss) Götalands skogsbygder (Gsk), Svealands skogsbygder (Ssk), Nedre Norrland (Nn), Övre Norrland (Nö).	Mjölk	1 600–3 199
		Mjölk	3 200–5 599
		Mjölk	5 600–
		Köttdjur	800–3 199
		Köttdjur	3 200–5 599
		Svin	1 600–5 599
Svin	5 600–		

I statistiken görs dessutom en redovisning efter EU:s typologi med indelning:

Länsgrupp		Driftsinriktning	Ekonomisk storleksklass (euro)
1	Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Blekinge, Skåne, Hallands, del av Västra Götalands (f.d. Skaraborgs), Örebro och Västmanlands län.	Spannmål	15 000–99 999
		Spannmål	100 000–499 999
		Åkergrödor, blandad vegetabilieodling	15 000–99 999
		Mjök	15 000–99 999
		Mjök	100 000–499 999
2	Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, del av Västra Götalands (f.d. Göteborg och Bohus samt Älvsborgs), Värmlands och Dalarnas län.	Mjök	15 000–99 999
		Mjök	100 000–499 999
3	Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västert bottens och Norrbottens län.	Mjök	15 000–99 999
		Mjök	100 000–499 999
Riket		Mjök	500 000–
		Kött djur	15 000–99 999
		Blandat	100 000–499 999

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är den 12-månaders räkenskapsperiod som avslutades den 31 december 2017, vid kalenderårsbokslut, alternativt senast den 30 juni 2018, vid bokslut med brutet räkenskapsår.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten redovisas kvantitativt i Statistiska meddelanden (SM) genom en beräknad felmarginal för samtliga redovisade skattningar. Felmarginalen är ett mått på precisionen i skattningen och avspeglar urvalsfel och andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom systematiska bortfalls-

fel eller mätfel. Felmarginalen blir stor inom redovisningsgrupper med få ingående jordbruksföretag och/eller där variationen mellan företagen är stor i enskilda uppgifter.

Tillförlitligheten bedöms sammantaget vara relativt låg för redovisade nivåskattningar, men relativt hög för skattningar av förändringar (som inte redovisats explicit, och för vilka det inte är möjligt att beräkna säkra felmarginaler).

2.2 Osäkerhetskällor

I statistiken förekommer urvalsfel, täckningsfel, mätfel, bortfallsfel, bearbetningsfel och modellfel. De största källorna till osäkerhet bedöms vara urval och bortfall.

2.2.1 Urval

Urvalet är ett stratifierat urval av jordbruksföretag, där varje företag deltar ett antal år enligt en s.k. panelansats. Urvalet kan betraktas som en s.k. accesspanel, baserad på sannolikhetsurval vid ursprunglig rekrytering.

För år 2017 förnyades urvalet med 75 företag för att kompensera för företag som inte längre tillhör målpopulationen (oftast p.g.a. för låg omsättning i jordbruksföretaget) eller inte längre är villiga att delta i undersökningen.

Fr.o.m. undersökningsåret 1995 har stratumindelningen baserats på EU:s typologi. Stratifiering görs efter länsgrupp, driftsinriktning och ekonomisk storlek uttryckt som standardiserade intäkter, inför dragning av det årliga kompletterande urvalet. Urvalet omfattar samtliga driftsinriktningar i jordbruket utom driftsinriktningen fjäderfä. Vid den nationella redovisningen av resultat ingår inte heller odling av trädgårdsväxter på friland och i växthus. Totalt finns 1 032 svarande företag i undersökningen som avser år 2017.

För en beskrivning av skattningsförfarandet, se avsnitt 2.2.6 nedan.

Urvalsfelet är det fel som uppstår därför att inte samtliga företag i rampopulationen ingår i undersökningen. Det som främst kan hålla nere urvalsfelet är ett stort antal utvalda företag, men även variabeln i sig spelar roll för urvalsfelets storlek. Ett vanligt mått på urvalsosäkerheten är det 95-procentiga konfidensintervallet, som utgörs av statistikvärdet \pm felmarginalen. Detta intervall innesluter i 95 fall av 100 det sanna värde som man är ute efter att skatta, under förutsättning att de systematiska felen är små. Ju större intervallet är, desto mindre säker är skattningen. I tabellerna från JEU redovisas felmarginalerna tillsammans med statistikvärdena.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsbrister uppstår genom skillnader mellan rampopulation och målpopulation. Ramen för JEU utgörs av en delmängd av Lantbruksregistret. Rampopulationen består av de jordbruksföretag som ramen leder fram till.

Under- och övertäckning bedöms påverka statistikens kvalitet i endast liten grad. Undertäckning förekommer som följd av att nytt urval till JEU dras från Lantbruksregistret (LBR), som inte uppdateras fullständigt varje år. Detta problem bedöms för närvarande inte vara särskilt stort. Övertäckning förekommer till följd av att vissa utvalda företag inte tillhör målpopulationen, t.ex. för att de lagts ned. Dessa företag identifieras och bidrar inte till

skattningarna. Sammantaget bedöms täckningsbristerna inte bidra mer än marginellt till osäkerheten i JEU-resultaten.

2.2.3 Mätning

Denna statistik baseras på uppgifter om jordbruksföretag från flera olika källor med något olika datakvalitet. Merparten av de uppgifter som ingår i denna statistik hämtas direkt från bokföringsmaterialet för de utvalda jordbruksföretagen. Utöver detta kompletteras statistiken genom att hämta in uppgifter från flertalet administrativa register. De register på SCB som används för att komplettera statistiken är Fastighetstaxeringsregistret och Utbildningsregistret. En hel del grunduppgifter om jordbruksföretagen hämtas även från Lantbruksregistret.

Uppgifter avseende direktersättningar inhämtas från administrativa register på Jordbruksverket, vidare hämtas uppgifter in om mjölkleveranser och uppgifter från Centrala nötkreatursregistret (CDB) på Jordbruksverket.

Skördeuppgifterna avser växtodlingssäsongen som börjar hösten 2016 och avslutas med skörd 2017.

De administrativa data som samlas in till JEU bedöms hålla mycket hög kvalitet, eftersom de ligger till grund för stödutbetalningar o.d. Direktinsamlade data genomgår en mycket omfattande granskning, även för att erhålla konsistens med insamlade administrativa data, se vidare avsnitt 2.2.5 nedan. Anledningen till granskningens omfattning är att mikrodata sänds till EU och därvid genomgår omfattande kontroller. Mätning som felkälla torde därför endast i mindre grad bidra till systematisk eller slumpmässig osäkerhet i JEU.

2.2.4 Bortfall

I likhet med andra bokföringsundersökningar har JEU stora bortfallsproblem, som påverkas av att deltagandet i JEU innebär stor uppgiftslämnarbörda. Bortfallsandelen i rekryteringsfasen var omkring 70 procent för de 75 företag som nyrekryterades till 2017 års undersökning. Dessa företag ersattes av andra slumpmässigt valda företag så att svar från sammanlagt 1 032 företag erhöles. Detta innebär ett slags objektimputering: bortfallssubstitution via reservurval. Förfarandet kan leda till systematisk bortfallsosäkerhet.

Även för de som tackat ja till att delta i undersökningen var bortfallet omfattande. För de 75 företag som var nya till 2017 års undersökning föll omkring 65 procent bort av olika skäl. Visst tillkommande bortfall förekommer även bland de företag som deltagit flera år, bortfallet bland dessa är dock inte lika omfattande.

Det sammanlagda bortfallet är därmed relativt stort. Bortfallsandelen kan dock inte beräknas, eftersom urvalet närmast utgör en accesspanel.

Speciella studier av bortfallet har gjorts vid några olika tillfällen och senast 2007. Vid dessa studier har bland annat bortfallsföretagens uppgifter i LBR jämförts med de deltagande företagens LBR- och skatteuppgifter. Resultaten har inte visat på anmärkningsvärt stora skillnader, men slutsatser har varit svåra att dra då det inte är självklart att likställa bortfallsmönstret för målvariabler i JEU med mönstret för tillgängliga bakgrundsvariabler. Det samman-

lagda bortfallet kan främst ha en snedvridande (systematisk) effekt på undersökningens resultat, medan den slumpmässiga osäkerheten bedöms vara ett mindre problem.

2.2.5 Bearbetning

Primäruppgifterna från företagen registreras vid LRF Konsult, som är underleverantör vid en större del av insamlingen, vid SCB och även direkt vid Jordbruksverket. Direktinsamlade data och insamlade administrativa data integreras sedan i princip till ett observationsregister. Därefter vidtar både manuell och maskinell granskning. I den maskinella granskningen genomförs logiska kontroller och rimlighetskontroller. I de fall det framkommer att uppgiften inte uppfyller fastställda granskningskriterier skrivs ett felmeddelande ut för åtgärd. I logiska kontroller kontrolleras dels att värden finns för de obligatoriska uppgifterna, dels att logiska samband är uppfyllda. Rimlighetskontrollerna sker huvudsakligen genom att kvoter, exempelvis levererad mjölmängd delat med antal kor, beräknas. Dessa kvoter jämförs sedan med undre och övre gränsvärden. Om någon kvot ligger utanför gränsvärdena, tas en eller flera av de i kvoten ingående uppgifterna ut för kontroll och eventuell åtgärd.

Makrogranskning (outputgranskning) genomförs dels maskinellt, dels manuellt enligt standardiserad checklista. Syftet är att upptäcka dels kvarstående fel i mikrodata, dels outliers (avvikande värden som kan leda till missvisande skattningar), dels misstag vid beräkningarna.

Bearbetningsbrister bedöms sammantaget inte ha någon större effekt på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

I skattningsförfarandet har modellantagandet gjorts att urvalet, eller egentligen de svarande företagen, kan betraktas som en accesspanel med lika stora sannolikheter för respektive företag att ingå (såsom om företagen dragits med ett obundet slumpmässigt urval). Därefter har poststratifiering, efter redovisningsgrupperna enligt den svenska typologin, tillämpats. Sammanlagt har 14 poststrata använts för 16 redovisningsgrupper. Redovisningsgrupperna omfattar utöver poststrata även sammanslagningar till riket av riksområden för de två mindre storleksgrupperna för mjölkföretag. Felmarginalerna har beräknats utifrån samma modellantaganden. Modellosäkerheten är svårbedömd, se vidare avsnitt 2.2.4 ovan, men avser främst systematiska effekter.

Vissa variabler, exempelvis avskrivningar, är beräknade enligt antagna avskrivningsmodeller, utifrån andra observationsvariabler, t.ex. anskaffningsvärden.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Från och med undersökningsår 2017 sker ingen redovisning av preliminär statistik.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

För de företag med kalenderår som boksluttidpunkt är framställningstiden drygt 14 månader. För företag med brutet bokslut är framställningstiden ett par månader kortare.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och statistikredovisning genomförs årligen, periodiciteten för målstorheterna är också en gång per år. Undersökningen genomförs varje år.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats enligt reviderad publiceringsplan för officiell statistik. Revideringen innebar att publiceringen av SM och i databaser senarelades två veckor.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken finns tillgänglig som ett statistiskt meddelande på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se och på SCB:s webbplats, www.scb.se. Publicering sker även till del i statistikdatabaser på dessa webbplatser.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärdata som inte gällrats finns sparade vid Jordbruksverket, eller för senare år vid SCB, i avvaktan på arkivering eller gallring.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av text och tabeller.

4.4 Dokumentation

Dokumentation sker i Statistiska meddelanden, serie JO 40, i denna kvalitetsdeklaration och i dokumentation om statistikens framställning.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I stort sett samma grupper av företag har studerats sedan 1988, och variabelinnehållet var också under lång tid oförändrat. Fr.o.m. JEU 1996 gjordes dock en anpassning av datainnehållet, vilket på vissa punkter försvårar jämförelser. Fr.o.m. JEU 2002 gjordes en fullständig anpassning till FADN-definitionerna, vilket i några fall försvårar jämförelser.

Från referensåret 2007 ändrades metoden för kapitalvärdering av byggnader. Den tidigare metoden hade använts sedan mitten av 1990-talet. Tidigare har bedömningar av bl.a. byggnadernas användning och skick varit underlag för kapitalvärdering, medan det från 2007 baseras på anskaffningsvärdet. Av-

skrivningstiden för byggnader har samtidigt kortats, vilket i många fall medför lägre avskrivningskostnader för företag med mestadels äldre byggnader och högre avskrivningskostnader för företag med nya byggnader.

Från referensåret 2014 görs en övergång till att i kapitalvärderingen vad avser förbättringar av markområden, maskiner och utrustning samt icke säljbara immateriella tillgångar, utgå från anskaffningsvärdet. Avskrivningarna beräknas också på anskaffningsvärdet för dessa poster. Denna övergång görs i enlighet med Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1320/2013. I och med referensåret 2014 medräknades också fler intäkter från andra verksamheter jämfört med tidigare. Det kan vara intäkter från t.ex. turism och förnybar energi som tidigare inte varit medräknade.

Före 1988 tillämpades en storleksindelning efter hektar åker, vilken inte är jämförbar med nuvarande klassificering (se 1.2.4 Redovisningsgrupper). I SM:et redovisas uppgifterna också enligt EU:s typologi. Inom EU tillämpas en företagsklassificering som grundas på s.k. standardiserad intäkt (Standard Output). Den ersatte standardiserat täckningsbidrag från och med referensåret 2010, vilket innebär att jämförelser över tid för den del av SM:et som bygger på EU:s typologi inte kan göras.

Skattningsförfarandet har ändrats något över åren. Uppräkningstalen i JEU beräknades förut genom en sammanvägning av urval från tidigare år där varje enskilt urval har dragits från hela populationen. För att korrigera detta tilldelades varje enskilt urval en s.k. panelvikt som beräknades som det enskilda urvalets andel av det totala urvalet. Uppräkningstalen har sedan beräknats med poststratifiering, som om hela urvalet har dragits vid ett enda tillfälle, och förfarandet med s.k. panelvikter har slopats. Från och med referensåret 2016 har en grövre, mer robust, poststratifiering tillämpats. Effekten på skattningarna av ändringar i skattningsförfarandet bedöms vara mindre än den osäkerhet som uppstår på grund av urval och bortfall.

Till redovisningen av 2017 års resultat har företagen indelats enligt den senaste reviderade svenska typologin, dvs. efter normtal och principer för beräkning av standardtimmar och framtagande av driftsinriktning som gäller enligt typologiutredningen som gjordes inför publicering av JO 35 SM 1401. Detta statistiska meddelande återfinns på www.jordbruksverket.se.

Jämförelseresultat för 2017 finns i bilaga till detta statistiska meddelande redovisade enligt den beräkningsgrund för svensk typologi som användes inom JEU under 2016 och tidigare år.

För typklassificering i JEU används de grunddata om arealer och djur som insamlats till JEU.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan olika redovisningsgrupper är god.

Grupperingen av företagen i olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystemet (typologin) innebär inte att resultatutvecklingen för renodlade produktionsgrenar (driftsgrenar) kan utläsas. Detta sammanhänger med att företagen väljs efter sin driftsinriktning, som bestäms av den *huvudsakliga* driftsgrenen.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Överensstämmelsen är god med annan europeisk statistik redovisad inom FADN.

Ekonomisk statistik för hela jordbrukssektorn redovisas inom statistikgrenen Economic Accounts for Agriculture (EAA) – ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Denna statistik publiceras på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Avrundning av genomsnittliga intäkts- och kostnadsposter görs till hundratal kronor, vilket leder till att summering av dessa inte nödvändigtvis överensstämmer numeriskt med summaposten.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvalitetsdeklarationen avser Jordbruksekonomiska undersökningen, från vilken officiell statistik publiceras. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Arbete med framtagning av gallringsföreskrifter pågår.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering finns enligt förordning (EG) nr 1217/2009. Aidentifierade mikrodata rapporteras till och används av EU-kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling, DG AGRI (DG Agriculture and Rural Development). Rapportering av FADN-data sker till EU-kommissionen en gång per år.

F Historik

För att belysa den ekonomiska utvecklingen för grupper av jordbruksföretag har bokföringsundersökningar genomförts i Sverige sedan 1914. År 1976 övertog SCB denna undersökning från dåvarande Lantbruksstyrelsen och har därefter årligen genomfört den, sedan 1993 på uppdrag av Jordbruksverket. Se vidare avsnitt 5.1 ovan.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Jordbruksverket, Statistikenheten
Kontaktinformation	Ann-Marie Karlsson
E-post	ann-marie.karlsson@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 59 33

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån, Enheten för lantbruks- och energistatistik
Kontaktinformation	Håkan Tegenrot
E-post	hakan.tegenrot@scb.se
Telefon	010-479 60 83